

Софья СУДЬИНА

Софья Владимировна Судьина родилась в деревне Куршиновичи Брестской области 27 октября 1956 года. Закончила Минский радиотехнический институт, работала инженером-технологом на Гродненском заводе автомагнитол, после переквалификации в Белорусском институте туризма работала экскурсоводом в Гродненском бюро путешествий и экскурсий. Сейчас на пенсии.

Писать стихи начала в возрасте 14 лет. Любимые поэты: А. Ахматова, М. Цветаева, А. Вознесенский, Я. Купала, М. Богданович. Основные темы творчества: природа родного края, дружба, любовь, перипетии человеческих взаимоотношений. Софья Владимировна сочиняет стихи и стихотворные сказки для детей. Некоторые художественные тексты превратились в песни, музыку к которым написал сын поэтессы, композитор Виталий Судьин.

Софья Владимировна Судьина пишет стихи, песни, романсы на русском и белорусском языках. Живёт в Гродно.

БЕЛАРУСЬ

Беларусь! Ты, як песня пашчотная,
Што спявае сасновы бор.
Сарамлівая і лагодная,
Як палёў васільковых узор.
Твае вочы – азёры блакітныя,
Твае косы – спляценне галін.
Ззяеш ты, бы зара аксамітная,
Паміж россыпу іншых краін!
Не злічыць, разоў колькі зямлю тваю
Ліхадзеі хацелі спаліць!
Але ты заставалася шчыраю
І сумленнаю. Так мае быць!
Зноўку злодзеі маняць, каб здрадзілі,
Каб забыліся дзеці твае
Славу дзедаву, словы бацькавы,
Песні маці аб любай зямлі.
Ты не слухай іх, мая родная,
Без Радзімы няма жыцця.
Чуеш, у неба ляціць свабодная
Беларуская песня твая!

ПЛАЧ ПА НЁМАНЕ

Сізым вечарам
Па-над Нёманам
Зорка алая ўставала.
Зорка алая ўставала,
Ды ў Нёмана пытала:

–Ой ты Нёман, ой,
Бацька родны мой,
Ды чаму ж ты такі смутны?
Ой ,чаму ж ты такі смутны,
Чаму воды твае мутны?

Быу ты малады
Ў даўнія гады
Паўнаводны ды прыгожы.
Паўнаводны ды прыгожы,
Цяпер хворы і парожні.

Ой ты Нёман, ой,
Бацька родны мой,
Што за злосныя злачынцы,
Што за злосныя злачынцы
Цябе ранілі ў сэрца?

І адказваў ёй
Нёман з хрыпатою:
–Хіба я, дачка, уміраю.
А за што я паміраю,
Сам не ведаю, не знаю.

Колькі помню я –
Ўсім вада мая
Радасць ды жыццё давала,
Радасць ды жыццё давала,
А цяпер атрутай стала...

Я прывольна плыў
Праз лясы, палі,
Аж да мора-акіяну.
А цяпер шапчу, Бога я прашу,
Каб паслаў выратаванне.

Сізым вечарам
Па-над Нёманам
Зорка алая ўставала.
Зорка алая ўставала.
Горкі слёзкі пралівала.

МАЛІТВА

У царкве маленькай – цішыня.
У акенцы – зоркі залатыя.
А дзяўчына ўсё стаіць адна
На каленях ля святой Марыі.

Трапяткая свечка ледзь гарыць.
На іконах лікі цень змяняе.
І, здаецца, здзіўлена глядзіць
На дзяўчыну з вышыні святая.

– Адкажы, Марыя, адкажы,
Што за сіла сэрца так сціскае,
Аж яно і плача, і дрыжыць,
І, здаецца, з болю памірае.

Адкажы, Марыя, я маю,
Скуль бяруцца гэтакія сілы,
Што на крылах уносяць у вышыню,
Раптам абламаюць тыя крылы!

Што за сіла прымушае нас
Пазабыць пра маці, бацьку, сорам.
Шчасцем падмане адзіны раз,
Стократ ноччу агарне дакорам...

У паўночнай крохкай цішыні
На каленях дзеўчына маліла:
– Заклінаю, Дзева, барані,
Барані мяне ад гэтай сілы!

Маладая, з русаю касой.
У вачах смяценне і пытанне:
–Што з маёй зрабілася душой?
Гэта шчасце ці наканаваўне?

Трапяткая свечка. Позні час.
Цішыня. Гарачае дыханне.
Раптам ціха прагучаў адказ:
– Ведай, дзева, гэта ўсё – каханне.

Ад яго схаваць я не магу,
Бо не маю я на гэта волі...
Вецер дзьмухнуў, і агонь патух –
Цемра ўкрыла слёзы на іконе.

ВАРАЖБА

Варажыла на бубновага.
На каханага, жаданага.
Карта выпала віновая.
Не чаканая, не званая.

Я сама была “бубноваю”.
Уся вясёлая, вясновая.
Стала “дамаю віноваю”.
У сэрцы смутак свой захоўваю.

Пабягу я на далёкі плёс.
Дзе паўсталі сосны да нябёс.
На палянцы па-над берагам
Раскладу я карты веерам.

Наваколле ўсё засвеціцца.
Хвалі Нёмана заплешчуцца.
І падкажа бацька Нёман мой,
Дзе цяпер жыве бубновы той.

Мабыць, доўга я выгадвала.
Усё выпытвала, выглядвала.
Так зрабілася, так сталася –
З тым бубновым развіталася.

Лепш гуляла б з ім пад івамі,
Ды пад зоркамі міглівымі,
Ці па Нёмане каталася
І салодка цалавалася...

Пабягу я на далёкі плёс.
Дзе паўсталі сосны да нябёс.
На палянцы па-над берагам
Раскладу я карты веерам.

Наваколле ўсё засвеціцца.
Хвалі Нёмана заплешчуцца.
І падкажа бацька Нёман мой,
Дзе цяпер жыве бубновы той.

БУСЛЫ НАД ХАТАЙ

Над хатай ляцелі буслы.
Дзяўчынка рукой ім махала.
З дзіцячым імпэтам пытала:
– Куды вы, буслочкі, куды?

– У вырай! – буслы пракрычалі.
– Нялёгкі чакае нас шлях...
Іх моцныя крылы хавалі
Паў неба, паў сонца ў размах.

– Але на радзіму вясною
Мы вернемся, ты нас чакай.
Сустрэнемся зноўку з табою,
Убачым рабінавы край!

Дзяўчынка рукой памахала:
– Шчаслівай дарогі, буслы!
І доўга яшчэ паглядала
На неба, дзе хмаркі плылі.
– Шчаслівай дарогі, буслы!

ЛЮБИМЫЙ ГОРОД

На Советской площади в мраморном фонтане
Ребятня весёлая резвится.
У подножья замков Нёман синий манит,
Над Коложей распевают птицы.

Протянулись в небо гордо купола
Праздничных костёлов и соборов.
Летняя пора, чудная пора
Так идёт тебе, любимый город.

По уютным улочкам вольно, не спеша,
Молодёжь беспечная гуляет.
В парке Жилибера в ручках малыша
Сладкое мороженое тает.

Катится неспешно средь зелёных трав
Городницы светлая водица,
А на берегу сидит железный граф,
Ждёт свою железную девицу...

Сколько мест красивых – всё не рассказать.
Древний Гродно, ты душою молод.
Много раз счастливой возвращусь опять
Я к тебе, мой друг, любимый город.

Протянулись в небо гордо купола
Праздничных костёлов и соборов.
И весна, и лето, осень и зима,
Всё тебе к лицу, любимый город.

Здесь мои родные, здесь мои друзья
Мирно и спокойно проживают.
Всем вам, дорогие, счастья и добра,
и здоровья крепкого желаю!

Город мой, пусть будет жизнь к тебе щедра,
Солнце мирно над тобой сияет!

ПОЙ, СКРИПКА

Звенит тоска на высоких струнах.
Играет скрипка мои страдания.
Рыдает скрипка о годах юных,
Былых печалях, былых мечтаниях.

Едва ударит смычок по струнам,
Как всколыхнётся в душе надежда,
И возвратится шальная юность,
И будет всё впереди, как прежде!

Ах жизнь – капризная баловница!
Коварны шуточки, лживы признания.
Нарисовала на всех страницах
Одни разлуки, одни терзания.

А если где-то рисунок светлый
С лучами солнца и нежным взглядом,
То пролистнёт его незаметно –
Такой рисунок ей не отрада.

И только нежно играет скрипка,
И в звуках ясных струится солнце.
Но и она поднесёт с улыбкой
Тоску и горечь на самом донце.

